Національний технічний університет України «Київський Політехнічний Інститут» Факультет інформатики і обчислювальної техніки Кафедра обчислювальної техніки

Лабораторна робота №2 3 предмету «Надійність комп'ютерних систем»

Виконав:

Студент IV курсу ФІОТ групи IO-12 Бута С. О.

Залікова книжка №1205

Завдання

Задача 2.4.8. КС, що складається з n CPU, відмовляє при відмові n—k і більше CPU. Відмови CPU незалежні, мають однакову і постійну інтенсивність відмов λ =10⁻⁴ (годин⁻¹). Треба:

- 1. Для одного СРU (і всієї КС) від аргументу λt побудувати графіки функцій:
  - А1) надійності;
  - А2) ненадійності;
  - АЗ) розподілу часу безвідмовної роботи;
  - А4) щільності розподілу часу безвідмовної роботи;
  - А5) інтенсивності відмов;
  - А6) надійності CPU (КС) на інтервалі від τ до $t+\tau$, якщо до моменту $\tau=10^4$ годин CPU (КС) працював безвідмовно;
  - А7) надійності КС на інтервалі від τ до $t+\tau$, якщо до моменту часу τ у КС відмовили m CPU.
- 2. Для одного СРU (і всієї КС) визначити числові показники надійності:
  - В1) напрацювання на відмову;
  - В2) ефективну інтенсивність відмов λ_e за 10 годин;
  - В3) середній час T_0 майбутньої безвідмовної роботи CPU (КС), якщо CPU (КС) безвідмовно пропрацював τ = 10^4 годин;
  - В4) T_0 для КС після того, як КС проробила τ =10 ^{4} годин, при цьому в КС за час τ відмовило r К;
  - В5) гарантовані технічні ресурси t_{γ} , що відповідають гарантованим ймовірностям γ = 0,81+0,01(C_9 + C_{11}).
- 3. Визначити кількість додаткових СРО у КС, необхідних для того, щоб:
  - C1) λ_e зменшилася в M = 10 (C_{11}^{+1}) раз;
  - С2) напрацювання на відмову КС збільшилося в 2 рази.

Варіант

n = 5 - кількість CPU в КС

k ≡ 1 - КС відмовляє при (n-k) і більше відмов СРИ

m = 1

 $r \equiv 0$

 $\lambda \equiv 10^{-4}$ - інтенсивність відмов кожної СРU

Завдання 1:

$$P_0(t) := e^{-\lambda \cdot t}$$
 - функція надійності одного CPU

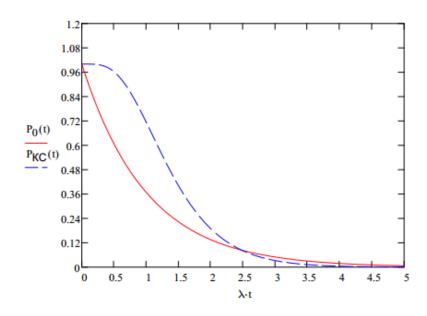
$$Q_0(t) := 1 - P_0(t)$$
 - функція ненадійності одного CPU

$$Q_{\mathsf{KC}}(\mathsf{t}) := \sum_{i \, = \, n-k}^{n} \left(\mathsf{combin}(\mathsf{n}\,,\mathsf{i}) \cdot P_0(\mathsf{t})^{n-i} \cdot Q_0(\mathsf{t})^i \right) \qquad \qquad \text{- функція ненадійності КС}$$

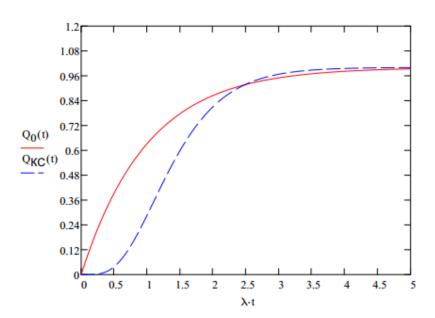
$$P_{KC}(t) := 1 - Q_{KC}(t)$$
 - функція надійності КС

$$t_{first} := 0$$
  $t_{last} := 50000$ $\Delta t := 100$ $t := t_{first}, t_{first} + \Delta t... t_{last}$

А1. Графік надійності одного СРИ і КС:

А2. Графік ненадійності одного СРИ і КС:

$$\mathbf{f}_0(\mathbf{t}) := -\frac{\mathbf{d}}{\mathbf{d}\mathbf{t}} \mathbf{P}_0(\mathbf{t})$$

- щільність розроподілу часу безвідмовної роботи одного CPU

$$\mathrm{f}_{\mathsf{KC}}(t) \coloneqq -\frac{\mathrm{d}}{\mathrm{d}t} \mathrm{P}_{\mathsf{KC}}(t)$$

- щільність розроподілу часу безвідмовної роботи КС

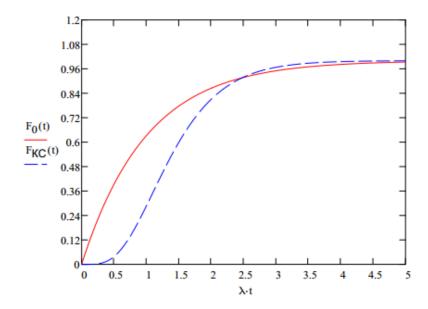
$$F_0(t) := \int_0^t f_0(t) \, dt$$

- розподіл часу безвідмовної роботи одного CPU

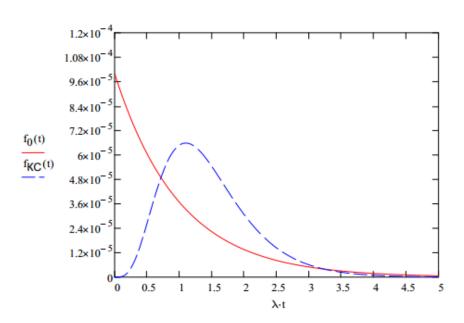
$$F_{KC}(t) := \int_0^t f_{KC}(t) dt$$

- розподіл часу безвідмовної роботи КС

АЗ. Графік розподілу часу безвідмовної роботи одного СРИ і КС:

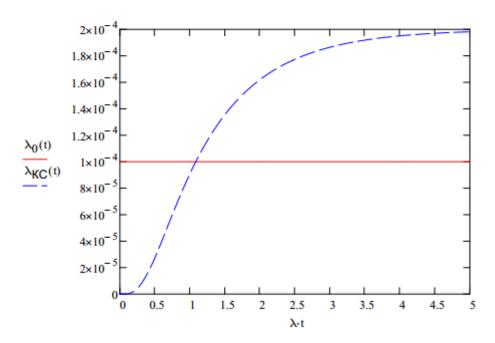
А4. Графік щільності розподілу часу безвідмовної роботи одного СРИ і КС:

$$\lambda_0(t) := rac{f_0(t)}{P_0(t)}$$
 - інтенсивність відмов одного CPU

$$\lambda_{KC}(t) := \frac{f_{KC}(t)}{P_{KC}(t)}$$
 - інтенсивність відмов КС

А5. Графік інтенсивності відмов одного СРИ і КС:

$$\tau = 10^4$$

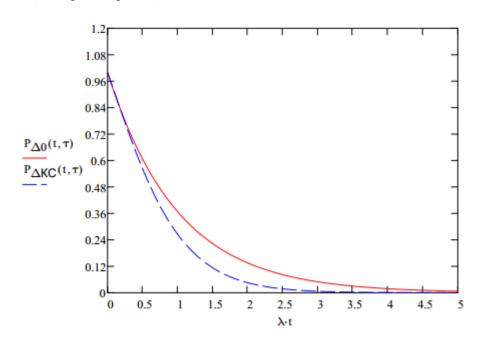
$$P_{\Delta 0}(t,\tau) := \frac{P_0(t+\tau)}{P_0(\tau)}$$

- надійність одного CPU на інтервалі від т до (т+t), якщо до часу т не було відмов

$$P_{\Delta \text{KC}}(t,\tau) := \frac{P_{\text{KC}}(t+\tau)}{P_{\text{KC}}(\tau)}$$

- надійність КС на інтервалі від т до (т+t), якщо до часу т не було відмов

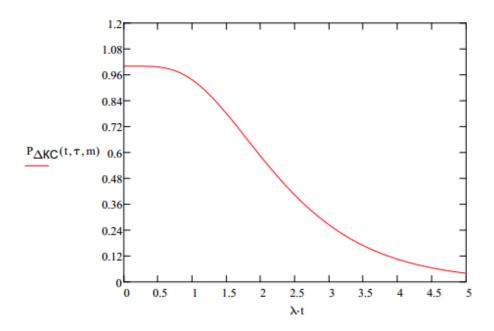
А6. Графік надійністі одного CPU і КС на інтервалі від т до (t+т), якщо до часу т не було відмов:

Оскільки інтенсивність відмов СРU постійна, то його надійність на деякому інтервалі не залежить від того, скільки часу СРU пропрацював безвідмовно до зазначеного інтервалу, а залежить тільки від тривалості цього інтервалу. Таким чином, відмова КС наступить тоді, коли відмовлять (n-k)=5 і більше СРU. Але, за умовою, у КС уже відмовило m=1 CPU і загальна кількість працюючих СРU на момент часу т дорівнює (n-m)=5

$$\underbrace{P_{\text{AKC}}(t,\tau,m)}_{i \,=\, n-k+m} \left(\operatorname{combin}(n,i) \cdot P_0(t)^{n-i} \cdot Q_0(t)^i \right) \\ = n-k+m \left(\operatorname{combin}(n,i) \cdot P_0(t)^{n-i} \cdot Q_0(t)^i \right) \\ = n-k+m \left(\operatorname{combin}(n,i) \cdot P_0(t)^{n-i} \cdot Q_0(t)^i \right) \\ = n-k+m \left(\operatorname{combin}(n,i) \cdot P_0(t)^{n-i} \cdot Q_0(t)^i \right) \\ = n-k+m \left(\operatorname{combin}(n,i) \cdot P_0(t)^{n-i} \cdot Q_0(t)^i \right) \\ = n-k+m \left(\operatorname{combin}(n,i) \cdot P_0(t)^{n-i} \cdot Q_0(t)^i \right) \\ = n-k+m \left(\operatorname{combin}(n,i) \cdot P_0(t)^{n-i} \cdot Q_0(t)^i \right) \\ = n-k+m \left(\operatorname{combin}(n,i) \cdot P_0(t)^{n-i} \cdot Q_0(t)^i \right) \\ = n-k+m \left(\operatorname{combin}(n,i) \cdot P_0(t)^{n-i} \cdot Q_0(t)^i \right) \\ = n-k+m \left(\operatorname{combin}(n,i) \cdot P_0(t)^{n-i} \cdot Q_0(t)^i \right) \\ = n-k+m \left(\operatorname{combin}(n,i) \cdot P_0(t)^{n-i} \cdot Q_0(t)^i \right) \\ = n-k+m \left(\operatorname{combin}(n,i) \cdot P_0(t)^{n-i} \cdot Q_0(t)^i \right) \\ = n-k+m \left(\operatorname{combin}(n,i) \cdot P_0(t)^{n-i} \cdot Q_0(t)^i \right) \\ = n-k+m \left(\operatorname{combin}(n,i) \cdot P_0(t)^{n-i} \cdot Q_0(t)^i \right) \\ = n-k+m \left(\operatorname{combin}(n,i) \cdot P_0(t)^{n-i} \cdot Q_0(t)^i \right) \\ = n-k+m \left(\operatorname{combin}(n,i) \cdot P_0(t)^{n-i} \cdot Q_0(t)^i \right) \\ = n-k+m \left(\operatorname{combin}(n,i) \cdot P_0(t)^i \cdot Q_0(t)^i \right) \\ = n-k+m \left(\operatorname{combin}(n,i) \cdot P_0(t)^i \cdot Q_0(t)^i \right) \\ = n-k+m \left(\operatorname{combin}(n,i) \cdot P_0(t)^i \cdot Q_0(t)^i \right) \\ = n-k+m \left(\operatorname{combin}(n,i) \cdot P_0(t)^i \cdot Q_0(t)^i \right) \\ = n-k+m \left(\operatorname{combin}(n,i) \cdot P_0(t)^i \cdot Q_0(t)^i \right) \\ = n-k+m \left(\operatorname{combin}(n,i) \cdot P_0(t)^i \cdot Q_0(t)^i \right) \\ = n-k+m \left(\operatorname{combin}(n,i) \cdot Q_0(t)^i \cdot Q_0(t)^i \right) \\ = n-k+m \left(\operatorname{combin}(n,i) \cdot Q_0(t)^i \cdot Q_0(t)^i \cdot Q_0(t)^i \right) \\ = n-k+m \left(\operatorname{combin}(n,i) \cdot Q_0(t)^i \cdot Q_$$

А7. Графік надійністі КС на інтервалі від т до (t+т), якщо до часу т було m відмов:

Завдання 2:

В1. Напрацювання на відмову:

$$T_0 := \frac{1}{\lambda} = 1 \times 10^4$$
 - для одного CPU

$$T_{0KC} := \int_{0}^{\infty} P_{KC}(t) dt = 1.4499999947927182 \times 10^4$$
 - для КС

В2. Ефективна інтенсивність відмов за t0 годин

$$t_0 := 10$$

$$\lambda_{\mathbf{e}0}\!\left(t_0\right) := \frac{1 - P_0\!\left(t_0\right)}{t_0} \qquad \qquad \lambda_{\mathbf{e}0}\!\left(t_0\right) = 9.995001666249781 \times 10^{-5} \qquad \qquad \text{- для одного CPU}$$

$$\lambda_{\mathsf{eKC}} (t_0) := \frac{1 - P_{\mathsf{KC}} (t_0)}{t_0}$$
  $\lambda_{\mathsf{eKC}} (t_0) = 5.995204332975846 \times 10^{-16}$ - для КС

ВЗ. Середній час Т0 майбутньої безвідмовної роботи при безвідмовній роботі протягом т год.:

$$\tau = 1 \times 10^4$$

$$\underbrace{P_0(t+\tau)}_{P_0(\tau)} = \frac{P_0(t+\tau)}{P_0(\tau)}$$

 $\frac{P_0(t+\tau)}{P_0(\tau)} := \frac{P_0(t+\tau)}{P_0(\tau)}$ - надійність одного CPU на інтервалі від т до (т+t), якщо до часу т не було відмов

$$T_{0} := \int_{0}^{\infty} P_{\Delta 0}(t,\tau) dt = 9.99994780869273 \times 10^{-2}$$
 для одного CPU

$$P_{AKC}(t,\tau) := \frac{P_{KC}(t+\tau)}{P_{KC}(\tau)}$$

 $\frac{P_{\text{KC}}(t,\tau)}{P_{\text{KC}}(\tau)} := \frac{P_{\text{KC}}(t+\tau)}{P_{\text{KC}}(\tau)} \qquad \text{- надійність КС на інтервалі від т до (т+t),} \\ \text{якщо до часу т не було відмов}$

$$T_{OKC} := \int_{0}^{\infty} P_{\Delta KC}(t, \tau) dt = 7.386275163902431$$
- для KC

В4. Середній час Т0 майбутньої безвідмовної роботи КС, якщо вона пропрацювала т год і відмовило r CPU:

$$\tau = 1 \times 10^4$$

$$r = 0$$

$$\underbrace{P_{\text{AKC}}(t,\tau,r)}_{i=n-k+r} := 1 - \sum_{i=n-k+r}^{n} \left(\operatorname{combin}(n,i) \cdot P_0(t)^{n-i} \cdot Q_0(t)^i \right) \\ - \text{ надійність КС} \\ \text{ на інтервалі від т до (t+т), } \\ \text{якщо до часу т}$$

- надійність КС було г відмов

$$T_{OKG} := \int_{0}^{\infty} P_{\Delta KC}(t, \tau, r) dt = 1.4499999947927182 \times 10^{4}$$

В5. Гарантований технічний ресурс, що відповідає гарантованій ймовірності:

$$\gamma := 0.81 + 0.01(0 + 7) = 0.8800000000000001$$

$$t_{\gamma 0} := 1000$$
  $t_{\gamma KC} := 1000$

given

$$\gamma = P_0(t_{\gamma 0})$$

$$\gamma = P_{KC}(t_{\gamma KC})$$

$$\begin{pmatrix} t_{\gamma 0} \\ t_{\gamma kC} \end{pmatrix} := \operatorname{find} \left(t_{\gamma 0} , t_{\gamma kC} \right)$$

$$t_{\gamma 0} = 1.2783337150988476 \times 10^3$$

гарантований технічний ресурс для одного CPU

$$t_{\gamma KC} = 7.153292367358462 \times 10^3$$

- гарантований технічний ресурс для КС

Завдання 3:

С1. Кількість додаткових СРU, щоб де зменшилася в М разів

$$M := 10^{7+1} = 1 \times 10^8$$

х - кількість додаткових CPU

$$\underset{i=N-k}{\overset{P}{\bowtie}}$$
  $\left(combin(N,i) \cdot P_0(t)^{N-i} \cdot Q_0(t)^i \right)$ - надійність КС з N CPU

$$\lambda_{\text{eKC}}\!\!\left(t_0, N\right) \coloneqq \frac{1 - P_{\text{KC}}\!\left(t_0, N\right)}{t_0}$$

$$x := 1$$
  $t := t_0$

given

$$\frac{\lambda_{\mathsf{eKC}}(t,n)}{\lambda_{\mathsf{eKC}}(t,n+1)} = M$$

$$x := find(x)$$

C1. Кількість додаткових CPU, щоб напрацювання на відмову збільшилося в 2 рази

$$T_{OKC}(N) := \int_{0}^{\infty} P_{KC}(t, N) dt$$

x := 1

given

$$\frac{T_{0KC}(n+x)}{T_{0KC}(n)} = 2$$

x := find(x)

Висновок: у цій лабораторній роботі розглядалася КС з декількох СРU, були розраховані параметри надійності системи, зображені графіки залежності різних параметрів від аргументу λt .